AGDER
fylkeskommune

DAGFIN SKAAR AS
Postboks 2523
4678 KRISTIANSAND S

Dato: 11.08.2026
Vår ref: 26/44350-2
Deres ref:
Saksbeh.: Dion Prieler

13506 - 2/3 -

032406

Tillatelse for søknad om fysiske tiltak i vassdrag - Stølebekken, Rauåna og Moseidbekken - gnr./bnr. 24/37 - Vennesla kommune

Vedtak

Agder fylkeskommune gir med hjemmel i forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 2, jf. lov om laksefisk og innlandsfisk mv. § 7, 2. ledd, tillatelse til å bytte ut tre kulverter, i tillegg til å krysse Stølebekken, Rauåna og Moseidbekken - gnr./bnr. 24/37 i Vennesla kommune med vannledning, som omsøkt.

Det stilles følgende vilkår til tillatelsen:

- Tiltaket skal gjennomføres skånsomt for å unngå partikkelspredning, ved at tiltaket gjennomføres på lav vannstand og i perioden juli – september da dette gir minst ulempe for vannlevende organismer. Arbeidet skal utføres på kortest mulig tid for å begrense påvirkninger på bekken nedstrøms.
- Tiltaket skal ikke medføre at det etableres nye vandringshindre for fisk. Kulvertene skal legges så flatt og så lavt som mulig med naturlig bunnsubstrat i vassdraget, og det må unngås at det blir et sprang både ved inn- og utløp.
- Kulvertene skal dimensjoneres for minst 100-års flom ut fra nedbørsfelt og flomberegninger fra NEVINA. Dimensjon må også være slik at naturlig bunnsubstrat ikke vaskes ut av kulvertene ved normal til høyere vannføring.
- Det skal vurderes å bruke halvkulvert istendefor bokskulvert, slik at naturlig bekkebunn kan beholdes.

Tiltakshaver må selv avklare tiltaket etter annet lovverk, samt avklare privatrettslige forhold med grunneiere og/eller andre rettighetshavere.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad oversendt fra Dagfin skaar AS om å bytte ut etablere stikkrenne og i tillegg krysning med vannledning av Rauåna, Moseid bekken og Stølebekken. Krysningene vil legges i eksisterende krysningspunkter. De eksisterende kulvertene er i dårlig stand og det er behov for å legge ned nye kulverter. Kulvertene planlegges tilrettelegging for fiskevandring.

Rørtraséen vil krysse Rauåna omtrent ved pel 1850, og vil krysse Moseidbekken omtrent ved pel 450. Ved pel 2500 og pel 2250 vil rørtraséen krysse Stølebekken.

Bekker ved PEL450, PEL1850 og PEL2100 krysses med bokskulvert med følgende innvendige dimensjoner:

- PEL450: Bokskulvert 2000 × 1000 mm
- PEL1850: Bokskulvert 2200 × 1000 mm
- PEL2100: Bokskulvert 2400 × 1100 mm

Kulvertene senkes 0,3 m under eksisterende bekkebunn. Innenfor kulverten etableres det et sammenhengende lag med 0,3 m naturlig bunnsubstrat, tilsvarende bekkens naturlige bunnmateriale. Lavvannsrenna vil da få et noe tynnere lag med naturlig bunnsubstrat. Bekkeløpet både oppstrøms og nedstrøms kulvertene bygges gradvis opp slik at det oppnås en jevn overgang mellom naturlig bekk og kulvertløp. Løsningen sikrer kontinuitet i bunnivå og vannspeil, og det etableres ingen terskler eller sprang ved inn- eller utløp

Rettslig grunnlag

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

Fylkeskommunen er myndighet etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag på strekninger som ikke fører anadrom laksefisk eller kreps (FOR-2004-11-15-1468). Det fremgår av forskriften § 1, bokstav a) at det uten tillatelse er forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvanns organismer. Forbudet gjelder ikke dersom tiltaket krever konsesjon etter vassdragsreguleringsloven eller vannressursloven.

032407

Dersom det på den aktuelle strekningen finnes arter eller bestander av innlandsfisk som fylkeskommunen ikke har forvaltningsansvar for, skal avgjørelser fattes i samråd med Statsforvalteren.

Naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved alle offentlige beslutninger som berører naturmangfold. Dette betyr blant annet at kunnskapsgrunnlaget skal være tilstrekkelig og at forvaltningsmålene for naturtyper, økosystemer og arter skal ivaretas, jf. nml. §§ 4-5.

Vannforskriften

Som hovedregel skal miljøtilstand i berørte vannforekomster ikke forringes og miljømålet i berørte vannforekomster skal sikres jf. vannforskriftens §§ 4-7. En vurdering av dette skal fremgå av offentlige beslutninger som berører vannforekomster. Dersom aktivitet eller nye inngrep kan forringe mål eller tilstand i en vannforekomst skal § 12 i forskriften vurderes.

Andre forhold

Vi gjør oppmerksom på at det i forbindelse med fysiske tiltak i vassdrag ofte er nødvendig med tillatelser eller avklaring etter annet lovverk, for eksempel plan- og bygningsloven (kommunen) og/eller forurensningsloven (Statsforvalteren). Fjerning av kantvegetasjon kan kreve fritak etter vannressursloven § 11 (Statsforvalteren). Tiltak som berører allmenne interesser, flom og erosjon skal som hovedregel vurderes av NVE etter vannressursloven først.

Tiltakshaver må selv avklare tiltaket etter annet lovverk, samt avklare privatrettslige forhold med grunneiere og/eller andre rettighetshavere.

Begrunnelse for vedtaket

Tiltaket medfører å bytte ut tre kulverter og krysse flere bekker over en strekning hvor dette potensielt kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer. Tiltaket krever dermed tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag jf. forskriftens § 1, første ledd.

Kunnskapen om vassdragene, fiskeartene som lever der og andre ferskvannsorganismer er

begrenset. Det er registrert ørret, men ellers ingen fremmede arter i dette vassdraget ifølge Naturbase.no, Artskart.no og Miljødirektoratets database for sensitive arter. I vassdragene nedstrøms for tiltaket er flere sårbare arter registrert. Dette inkluderer ål (sterkt truet), laks(sårbar). og elvemusling(sårbar). Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra Artskart, Vann-nett og Naturbase. Kunnskapen om området og tiltaket vurderes som tilstrekkelig til at det kan fattes vedtak i saken, jf. nml. § 8. Kunnskapen om effektene av tiltaket og risikoen for skade på naturmangfoldet som en konsekvens av det omsøke tiltaket er kjent gjennom andre lignende tiltak. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke vekt, jf. nml. § 9.

Vi må vurdere om tiltaket kan føre til økt samlet belastning på økosystemet, også utenfor tiltaksområdet, jf. nml. § 10. Tiltaket vil kunne medføre partikkeltransport under anleggsperioden. I anleggsfasen kan utvaskede partikler og nedslamming av gyte- og leveområder nedstrøms være et problem for enkelte stadier av fisk og andre arter. Ved å sette vilkår om at tiltaket skal gjennomføres skånsomt for å unngå partikkelspredning, ved lav vannstand og eller i perioden juli – september da dette gir minst ulempe for vannlevende organismer, vil dette begrense risikoen for skade på naturmangfoldet i anleggsperioden.

13506 - 3/3 -

For at tiltaket ikke skal medføre at det etableres nye vandringshindre for fisk, må kulvertene legges så flatt og så lavt som mulig med naturlig bunnsubstrat, og det må unngås at det blir et sprang både ved inn- og utløp. Hvis kulvertene legges dypt nok, og det etableres en kulp nedstrøms som stuver opp vannet innover kulvertene, vil dette gi dybde og lav vannhastighet som gjør at fisk kan passere. I søknaden beskrives at kulverten er av typ bokskulvert. Den skal senkes 0,3-0,5 m under eksisterende bekkebunn, og etableres med naturlig bunnsubstrat som skal inneholde enkelte større steiner som gir ruhet og skjul for fisk.

032408

Eventuelle merkostnader knyttet til vilkår i denne tillatelsen må dekkes av tiltakshaver. Dette ivaretar prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver jf. nml § 11

Vannforskriften
Stølebekken og Rauåna ligger i Otra - lakseførende strekning bekkefelt (021-1232-R). Økologisk tilstand i bekkefeltet er som helhet vurdert som moderat, hvor viktigste påvirkningsfaktor er punktutslipp fra søppelfyllinger. Målet om god økologisk tilstand er satt innenfor perioden 2028-2033.

Moseid bekken ligger i Venneslafjorden bekkefelt (021-1485-R). Økologisk tilstand i bekkefeltet er som helhet vurdert som moderat, hvor viktigste påvirkningsfaktor er kjemisk forurensning fra industri. Målet om god økologisk tilstand er satt innenfor perioden 2028-2033.

Omsøkte tiltak representerer nytt inngrep i vassdrag og det skal vurderes om vannforskriften § 12 kommer til anvendelse. Dersom tiltaket gjennomføres som beskrevet og med de vilkår som er satt, mener vi at vannforekomsten ikke vil forringes økologisk eller kjemisk i en slik grad at det kan bli vanskelig å nå målene om god økologisk tilstand, jf. § 4 i vannforskriften. Tiltakene krever dermed ikke videre vurdering etter vannforskriften § 12.

Kulturminneloven
Søknaden er forelagt avdeling for kulturminnevern som ikke har merknader til søknaden.

Med hilsen

Ingvild Nina Skjong
Avdelingsleder
Avdeling for samfunn, plan og miljø

Dion Prieler
Rådgiver
Avdeling for samfunn, plan og miljø

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: STATSFORVALTEREN I AGDER
VENNESLA KOMMUNE

032409